
پیشگفتار

دنیای ما دنیای تغییرات شتابان و مستمر است؛ تغییراتی که کار و زندگی ما را هر لحظه دگرگون می‌کنند و همراه با خود مشکلات و نیز فرصت‌های فراوانی را برای ما به همراه می‌آورند.

شرط بقا و رشد ما در عصر تغییرات شتابان، یادگیری و تغییر مستمر در شیوه‌های کار و زندگی است. تنها در سایه این یادگیری و تغییر است که می‌توانیم خود را با شرایط جدید سازگار کنیم، مشکلات را حل و از فرصت‌ها استفاده نماییم.

اما هر جا که سخن از تغییر و یادگیری به میان می‌آید، اهمیت و نقش مربی یا منتور نیز آشکار می‌شود. مربی یا منتور کسی است که به ما کمک می‌کند در کار و زندگی خود تغییری مثبت ایجاد کنیم، مهارت‌های جدیدی را بیاموزیم و یک قدم به جلو برداریم.

درست به همین دلیل است که رویکردهای منتورینگ یا کوچینگ امروز و در عصر تغییرات پرشتاب، بسیار بیشتر از گذشته اهمیت و گسترش یافته است.

امروز همه ما در مسیر کار و زندگی خود به منتور یا منتورهایی نیاز داریم که در شناخت مسیر درست و پیمودن درست مسیر در زندگی و شغلمان به ما کمک کنند.

هرچه جامعه پیچیده‌تر و پیشرفته‌تر می‌شود، موفقیت و پیشرفت در زندگی دشوارتر و در نتیجه نیاز به منتور بیشتر می‌شود. گاهی تنها با کمک گرفتن از یک منتور می‌توانیم به رضایت واقعی و پایدار از خودمان و زندگی‌مان دست یابیم.

دانش و تجربه یک چند منتور توانمند و شایسته می‌تواند مسیر حرکت ما را به جلو هموارتر و سریع‌تر کند و موفقیت و رشد و تعالی را در عرصه‌های مختلف کار و زندگی برایمان به ارمغان آورد

منتورینگ یک رابطه دوسویه یادگیری میان دو نفر است که در آن، یکی از طرفین دارای تجربه، توانمندی‌ها و مهارت‌هایی است که می‌تواند به تدریج و در طی زمان به طرف دوم منتقل کند.

به تعبیری ساده‌تر و خودمانی‌تر، منتورینگ رابطه‌ای است که در آن منتور فرد تعالی‌جو (منتی) را زیر پر و بال خود می‌گیرد و به او کمک می‌کند تا مسیر زندگی یا مسیر شغلی را سریع‌تر و ساده‌تر و با خطای کمتر طی کند.

وقتی شما کسی را به عنوان منتور انتخاب می‌کنید، قاعدتاً مدل ذهنی و تجربه و نحوه نگرش او را پذیرفته‌اید و همین باعث می‌شود که با جان و دل، حرف‌ها و توصیه‌های او را بپذیرید.

منتورینگ یک جاده دوطرفه است. درست است در این رابطه منتی مطالب بیشتری فرا می‌گیرد، اما منتور هم به خاطر مواجهه با چالش‌های جدید، موقعیت‌های متفاوت و آدم‌های گوناگون، پیوسته در حال یادگیری مطالب جدید است.

دستیابی به فرصت‌های طلایی بیشتر، یکی از مزایای منتورینگ است که هرگز نمی‌توان آن را نادیده گرفت. در این رابطه منتور به منتی کمک می‌کند فرصت‌های فراوان اطراف خود را ببیند و از آنها در جهت رشد و موفقیت خود بهره بگیرد.

منتورینگ انواع مختلف دارد. اگر منتورینگ هدفش رشد و تعالی یک کسب‌وکار باشد "منتورینگ کسب‌وکار" و اگر هدفش رشد و تعالی خانواده باشد "منتورینگ خانواده" نامیده می‌شود. "منتورینگ شغلی" یا "منتورینگ سازمانی" هدفش

پیشرفت شغلی کارکنان یک سازمان است. زمانی هم که منتورینگ رشد و تعالی کلی و همه‌جانبه یک فرد را هدف قرار دهد "منتورینگ فردی"^۱ نام دارد. در این کتاب ما به رویکردهای کلی منتورینگ پرداخته و در مواردی نیز به منتورینگ شغلی یا سازمانی به طور خاص اشاره می‌کنیم.

درباره کتاب

این کتاب ثمره همکاری نشر آینده‌پژوه و مدرسه تعالی راه‌آوران رشد است. مدرسه تعالی راه‌آوران رشد در مشهد مقدس، نخستین موسسه آموزشی معتبری است که اقدام به برگزاری دوره آموزش منتورینگ در کشور کرده و تاکنون تعداد زیادی منتور شایسته و توانمند را آموزش داده است.

این کتاب با مطالعه و توجه به منابع علمی گوناگونی و به‌روز در حوزه منتورینگ تالیف شده است. در این کتاب به عنوان یک راهنمای کاربردی و جامع سعی شده درباره تمام جنبه‌های منتورینگ بحث شده و اطلاعات جامعی ارائه شود.

در فصل اول کتاب شما با مفهوم منتورینگ و انواع آن آشنا می‌شوید و با مطالعه فصل دوم، تفاوت منتورینگ را با سایر شیوه‌های آموزشی درک می‌کنید. در فصل سوم منافع و مزایای منتورینگ تشریح می‌شود و فصل چهارم مراحل مختلف شکل‌گیری یک رابطه منتورینگ را به بحث می‌گذارد.

در فصل‌های پنجم و ششم ویژگی‌ها، مهارت‌ها و مسولیت‌های منتور و منتهی را به اختصار توضیح می‌دهیم. در فصل هفتم نکات مهم در جلسه اول منتورینگ را تشریح می‌کنیم. توجه به این نکات در تداوم و موفقیت رابطه منتورینگ نقشی اساسی دارد. در فصل هشتم توافقتنامه منتورینگ را تشریح می‌کنیم و در فصل نهم به شما می‌آموزیم که چگونه و در چه زمانی باید به رابطه منتورینگ خود خاتمه دهید.

1 . personal mentorhng

در فصل آخر یعنی فصل دهم، موانع منتورینگ برشمرده می‌شوند. با شناخت این موانع می‌توانید از بروز آنها در رابطه منتورینگ خود در حد امکان ممانعت کنید. در پیوست‌های جامع انتهای کتاب سایر موارد تکمیلی تشریح شده است. در این پیوست‌ها، فرم‌های مختلفی که باید منتور و منتهی در رابطه منتورینگ تکمیل کنند درج شده است. به شما توصیه می‌کنیم این فرم‌ها را حتما تهیه و تکمیل کنید. در انتها لازم می‌دانیم از استاد عقیل ملکی‌فر، منتور ارشد مدرسه تعالی راه‌آوران رشد که ایده تالیف این کتاب را در اختیار ما قرار دادند، تشکر کنیم. ایشان به عنوان نخستین منتور تعالی و بنیانگذار مدرسه تعالی راه‌آوران رشد، نقشی بزرگ در گسترش دانش تعالی و حرفه منتورینگ در کشور دارند. امیدواریم خوانندگان ارجمند با مطالعه این کتاب بتوانند گامی بزرگ در مسیر رشد و تعالی در کار و زندگی خود بردارند و اگر به حرفه منتورینگ علاقه‌مندند، مسیر درست را برای تبدیل شدن به یک منتور توانمند بیابند.

مرضیه فخرایی، فهیمه بذری و علیرضا شانه‌چی

مهر ۱۴۰۰